

OV KSČM DOMAŽLICE

Porovnejme období po roce 1948 a období po roce 1990

Jiří Kašpar (HaNo 6. 9. 2010)

Při tomto porovnávání však vycházejme z konkrétních faktů a ne z tendenčně zkreslovaných antikomunistických pomluv.

Tato fakta najdeme ve všech oblastech vnitropolitického i mezinárodního života. Pro názornější pochopení jsem si zvolil jen jednu oblast, která však zajímá většinu našich občanů, a proto ta fakta mohou snadněji a objektivněji posoudit. Jde o oblast tělesné výchovy.

Únor 1948 je dnes veřejně označován jako státní puč. Bylo tomu skutečně tak? Jak k němu došlo a co mu předcházelo? V dubnu 1945, tedy krátce před koncem druhé světové války, byl v Moskvě přijat Košický vládní program, který podepsali představitelé stran Národní fronty (sociální demokraté, národní socialisté, lidovci i Slovenské demokratické strany). Bylo v něm zakotveno, že Československá republika bude lidovou demokracií, jejímž základem budou národní výbory, vládu bude tvořit Národní fronta Čechů a Slováků a všechny nepolitické organizace jako ROH, SČM apod. budou jednotné. Proto také již 5. května 1945 vydal Ústřední národní tělovýchovný výbor ke sjednocení tělovýchovného hnutí a vytvoření jednotné tělovýchovné organizace »Prohlášení«, které končilo výzvou »Všechno pro sjednocení tělesné výchovy a sportu«. Toto prohlášení podepsali představitelé ČOS, Svazu DTJ, FPT, Junáka a Československého všesportovního výboru. 5. června 1945 toto Prohlášení doplnili ještě představitelé stran Národního bloku tím, že se zavazují tvoření takových organizací nejen plně podporovat, ale že co nejdůrazněji vystoupí proti jakýmkoliv pokusům o jejich tříštění. Nová organizace se měla jmenovat »Tělovýchovný svaz Sokol«. V anketě Ministerstva školství a osvěty, zaslané všem organizacím, které se zabývaly výchovou mládeže, se pro organické sjednocení tělovýchovy vyslovilo přes 80% dotázaných. Ale již v lednu 1946 se však sešla schůze představitelů některých tělovýchovných organizací a sportovních svazů v čele se starostou ČOS dr. Hřebíkem, která odmítla organické sloučení a navrhla jen federativní sjednocení při zachování samostatnosti jednotlivých tělovýchovných, sportovních a turistických organizací, a to s názvem »Československý tělovýchovný svaz«. Ke skutečnému organickému sjednocení proto došlo až 31. března 1948, kdy akční výbory Národní fronty vyhlásily organické sjednocení veškeré tělovýchovy a sportu do obrozené »Československé obce sokolské«. Byla tím vlastně realizována myšlenka zakladatele české tělovýchovné organizace Dr. M. Tyrše »Co Čech, to Sokol«.

I po svém vítězství v únoru 1948 pokračovala KSČ v myšlenkách pokrokové sokolské ideje Dr. M. Tyrše a J. Fügnera, obsažené v díle »Náš úkol, směr a cíl«, že Sokol má být »spolkem bratří svorných, nerozdvojených ni náhledy politickými, ni náboženskými« a odlišovala ji od pojetí myšlenek vedoucích orgánů ČOS. Svědčí o tom nejen podpora příprav a průběhu XI. všesokolského sletu, ale také zakládání sokolských jednot na závodech, v armádě, sokolských družin na školách, soutěží o Tyršův odznak zdatnosti, udělování nejvyššího tělovýchovného vyznamenání »Tyršovy medaile« atd.

A ta fakta? Od února do srpna 1948 vzrostl počet členstva v obrozené ČOS z 1,4 mil. na téměř 2,68 mil. členů, což představovalo cca 21 % naší populace. Od roku 1948 do roku 1989 vzrostl počet tělovýchovných jednot a sportovních klubů v Českých zemích osmkrát a na Slovensku dokonce patnáctkrát, počet členů v českých zemích o 22 % a na Slovensku dokonce o 53 %, počet tělocvičen o 25 %, hřišť o 30 %, krytých plaveckých bazénů o 330 % a zimních stadiónů s umělou ledovou plochou o 890 %. I. československé spartakiádě v roce 1955 předcházelo 311 okresních a 28 krajských spartakiád, spartakiádních sportovních akcí se zúčastnilo na 1.100 sportovců a turistických akcí na 48 tisíc turistů a na Strahovském spartakiádním stadiónu vystoupilo ve 29 skladbách v osmi dnech 522 tisíc cvičících a shlédlo je na 1,8 mil. diváků. Rozsah i kvalita spartakiád rostla i v dalších letech. Tak například poslední VI. celostátní spartakiáda byla zahájena zapálením 3.242 ohňů na horách, od nichž běžely štafetové běhy po celé republice, na Večerech družby vystoupilo ve 35 skladbách osm zahraničních delegací a šest domácích družstev a shlédlo je na 70 tisíc diváků, na programu 12 tisíc sportovních akcí proběhly nejen tradiční druhy závodů a soutěží, ale například i plavecká soutěž 1.000 x 100 m, štafetový běh Dukla-Bratislava-Praha, pochod »Za jeden den kolem ČSSR«, cílové jízdy

vodáků na Otavě, Vltavě a Blanici, cykloturistické jízdy po 40 různých trasách apod. Ve stanovém městečku na svahu nad přehradou Džbán tábořilo po celou dobu Spartakiády přes 11.000 turistů, kteří tam žili bohatým sportovním programem. Poprvé se také konala netradiční akce Spartakiádní les, při níž turisté vysázeli 385 tisíc stromků. Není proto divu, že za pořádání spartakiád udělilo svá nejvyšší vyznamenání jak UNESCO, tak i Mezinárodní olympijský výbor a svá vysoká uznání vyjádřilo i mnoho významných zahraničních hostů a odborníků.

Významných úspěchů jsme však dosáhli i ve vrcholovém sportu. Výrazný podíl na tom má uplatnění poznatků a zkušeností z koncepce socialistického systému tělesné výchovy. Velké překvapení zažili nejen nadšení diváci, ale zejména sportovní odborníci i vědečtí pracovníci již na XV. olympijských hrách roku 1952 v Helsinkách. Poprvé na nich vystoupili sportovci SSSR, a přestože se konaly krátce po druhé světové válce, která tak krutě postihla zejména SSSR, obsadili sovětsí sportovci v neoficiálním hodnocení národů 2. místo hned po sportovcích USA (sportovci USA 496,4 bodů a 76 medailí - 40, 19 a 17, sportovci SSSR 487,5 bodu a 71 medailí - 22, 30 a 19). Úspěchy sportovců socialistických zemí se postupně dále rozrůstaly a na XXIV. olympijských hrách v Soulu, posledních za existence socialistického tábora, obsadili sportovci socialistického tábora v neoficiálním hodnocení národů mezi prvními deseti národy 6 míst, při čemž 1. místo sportovci SSSR a na 2. místě skončili sportovci NDR.

Ovšem nestačí srovnávat pouze sportovní výsledky. Socialistický systém tělesné výchovy si hlavně vytyčil své společenské poslání. Vycházelo z historického materialismu, který odhalil, že rozhodující hybnou silou společenského vývoje je lidský faktor. Vždyť je to člověk, kdo vědu rozvíjí, výzkumy společensky zaměřuje a výrobní techniku nejen vymýšlí, ale i vyrábí a využívá, a proto musí být společenským posláním tělesné výchovy péče o jeho všestranný a harmonický rozvoj. Toto společenské poslání bylo závazné i pro všechny tři formy tělesné přípravy (masová tělovýchova, sport a turistika). Nezaměřovala se pouze na zdokonalování tělesné zdatnosti, ale ve prospěch rozumové výchovy pečovala i o udržování zdraví, tělesnou a duševní svěžest či správnou životosprávu, pracovní výkonnost cílevědomě rozvíjela prohlubováním pohybových dovedností a pohybových návyků, ve prospěch mravní výchovy rozvíjela čestnou soutěživost a kolektivnost a ve prospěch kulturní výchovy péči o správné držení těla, o estetické a výrazové pohyby atd.

Dnes se o tělesné výchově již vlastně nemluví. Pojem tělesná výchova byl nahrazen pojmem sport a jeho prostřednictvím byla její společenská funkce nejen výrazně změněna, ale také zmenšena. Cílem sportu je dnes především dosažení nejvyšší sportovní výkonnosti, uspokojení a radost z oblíbené činnosti, relaxace z tělesné a duševní únavy a kulturní využívání volného času. To vše pod heslem »každý se má postarat sám o sebe«. Společenské hodnoty jsou zde sobecky zaměňovány za hodnoty individuální. Přes sport se tak do tělovýchovy v původním smyslu slova dostal zistný komercionalismus a často až bezuzdné hulvátství. Místo aby si divák při vrcholovém sportovním výkonu uvědomil, že ten vyrostl z dlouhodobé, cílevědomé a odborně vedené přípravy a aby jej to motivovalo k tomu, aby obdobně přistupoval i ke svým činnostem, v současném způsobu života je denně přesvědčován, že toho všeho lze dosáhnout mnohem snadněji nečestnými prostředky (dopingem, podplácením atd.).

Proto je tak důležité o těchto otázkách otevřeně hovořit. Ne však jen obecně a tendenčně, ale právě na konkrétních přesvědčivých důkazech, a to nejen v tělovýchově, ale ve všech sférách našeho života. Předvolební období nám pro to skýtá vhodné příležitosti.